

Magnetogram ni avtoriziran!

**MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
ZA TV IDEA**

Murska Sobota, 30. maj 2012

BORIS CIPOT: Prvih sto dni je za vami, ampak teh sto dni, ponavadi vlada, ki prevzema oblast v državi ima, vsaj kar se tiče opozicije, mir, da lahko ugotovi stanje, v katerem je država, da potegne prave poteze. Pri vas je bilo malo drugače, pri vas se je stalno nekaj dogajalo. Konec koncev, zelo so bile medijsko razvpite demonstracije aprila meseca?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Mislite stavka javnega sektorja, dela javnega sektorja?

BORIS CIPOT: Tako, ja.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je bilo. Pa še veliko drugih stvari. Vsekakor pa ni bilo 100 dni miru, vendar tega niti nismo pričakovali. Imeli smo predčasne volitve, politično krizo, ki je trajala dolgo časa in katerakoli vlada bi bila, tudi če bi bila kakšna druga, bi morala reagirati hitro in teh 100 dni je bolj folklor za mirne čase. Teh, žal, ni.

BORIS CIPOT: Politični analitiki, koliko sem lahko prebral, vseeno teh 100 dni zelo dobro ocenjujejo, je nekaj izjem, moram priznati, ampak v glavnem dobro ocenjujejo, zlasti zato, ker ste pod streho spravili dva ključna akta, to je rebalans proračuna za 2012 in seveda paket zakonov, ki so vezani na varčevanje v javnem sektorju?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Še pred tem je Državni zbor na predlog vlade sprejel nekatere nujne spremembe davčne zakonodaje, s katero smo želeli pospešiti investicije, rast in s tem tudi zaposlovanje. Ta sprememba daje prve rezultate, ker je več investicij. Predvsem gre za dodatne olajšave, ko gre za investicije v raziskave in razvoj, tako da res, da ta vlada ne jemlje tam, kjer nastaja naša prihodnost. Mi smo naprej sprejeli ukrepe, ki želijo opogumiti, katerih cilj je, da se opogumi gospodarstvenike, da več vlagajo, vendar ne samo, da investirajo v hale in nove proizvodnje, ampak da več investirajo tudi v razvoj, kar prinaša dodano vrednost in to že daje rezultate in bo tudi dajalo rezultate. Seveda pa to ni naletelo na takšen odmev v slovenskih medijih, kot ta varčevalni paket, ki je bil prav tako nujen, ker če ne bi začeli drastično zmanjševati sredstev, za katera se zadolžujemo, potem seveda ne bo nič pomagalo. Tudi vsi ti ukrepi za rast ne bi imeli nobenega učinka, ker bi polnili sod brez dna, tako da delamo po naši moči.

BORIS CIPOT: Medijska gonja je bila res velika, konec koncev ..., da če že opozicija v parlamentu, tako rekoč konstruktivna, kar se tiče predlogov vlade, pa vendar..., bivši predsednik vlade Borut Pahor je izrazilo in jasno povedal, da sicer ne vse, ampak večino vaših ukrepov podpira. Po drugi strani se mi zdi, da če je opozicija prešibka ali molčeča v parlamentu, so se pa glede tega oglasili nekateri drugi in prevzeli vajeti fronte proti vladi, na čelu konec koncev s predsednikom Republike?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, res je. Gospod Pahor je bil edini od 38 poslancev opozicije, ki je vsaj deloma podprl te nujne ukrepe. Naj povem, v prejšnjem mandatu, ko je bil on predsednik vlade in smo bili mi opozicija v prvih dveh letih smo ne samo podprli vse vladne protikrizne ukrepe, čeprav se zdaj skuša ustvariti drugačna slika. Mi smo v prvih dveh letih podprli vse vladne protikrizne ukrepe, hkrati smo jih še sami, kot opozicija, predlagali okrog 200. S tem da je vlada zavrnila svojo lastno ponudbo za razvojno partnerstvo. Šele tretje leto, ko smo videli, da zadeva nikamor ne pelje, smo postali nekoliko bolj ostra opozicija in skrajšali muke instrumentu, ki ni deloval. Zdaj je drugače, v prvih sto dneh je opozicija pravzaprav nasprotovala vsemu, tudi stvarjem, za katere smo se dogovorili. Zlato fiskalno pravilo je bilo soglasno dogovorjeno že januarja, še prej, preden je prisegla naša vlada, tudi po tem še, ko smo začeli postopek za spremembo ustave, na začetku je bilo soglasje, potem pa si je najprej premislila celotna stranka gospoda Jankovića, potem pa še večina Socialnih demokratov. In kljub temu, da smo naredili že tri korake od štirih potrebnih za spremembo ustave, zdaj tega zadnjega ne moremo narediti, ker ni zadostne večine. In to vsak dan Slovenijo stane višjega pribitka na naše dolgoročne obveznice oziroma za naše zadolževanje, kar se meri v milijonih evrov. Tako da tukaj se dela konkretno izmerljiva škoda, s takšnim stališčem.

BORIS CIPOT: Trenutek streznitve, kdaj bo ta, ali smo res mi tako kratkovidni, da enostavno ne vidimo, koliko je ura?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Veliko ljudi to vidi, še posebej tistih v gospodarstvu. Slovensko gospodarstvo se je moralo v teh treh letih krize prilagoditi situaciji, marsikje je bilo to prilagajanje boleče, najbolj boleče je bilo za tiste delavce, ki so izgubili delo in za tiste podjetnike, ki so izgubili podjetja, in teh je bilo na tisoče. Prvih pa na desetisoče. Tako da v tem trenutku želimo s temi ukrepi tudi preprečiti, da bi se nadaljevalo stanje, kjer ceno krize plačujejo samo nekateri, običajno tisti, ki so najmanj krivi.

BORIS CIPOT: Javni sektor je bil kot sveta krava?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Javni sektor je v tem času rasel, javni sektor je potreben. Javni sektor ni nek nepotreben strošek, ki ga ne potrebujemo in ki ga je treba porezati za to, da bo vse drugo cvetelo. Država, družba ne more normalno funkcionirati brez dobrega javnega sektorja, vendar so neke meje. Ve se, koliko ob takšnem nacionalnem dohodku kot ga ustvarimo, lahko financiramo. Slovenija zdaj že tri leta stagnira na 35 milijardah, kolikor ustvarimo vsako leto in s tem si ne moremo privoščiti javnega sektorja, kot ga imajo države, kjer pa ustvarijo v opisnem številu prebivalca 50 ali pa 60 milijard evrov na leto in treba se je tega enostavno zavedati. Gre tako za število zaposlenih kot za normative, kot za nekatere pravice, ki si jih vsi želimo in za katere bi si vsi želeli, da so tudi večje, vendar jih je potrebno plačati.

Če umetno vzdržuješ nekatere pravice na višji ravni, kot si jih sposoben financirati, boš to moral kasneje odplačati, ali pa bodo morale odplačati kasnejše generacije. S tem, ko smo se mi v treh letih pospešeno zadolževali in spravili slovenski javni dolg na omejitve, ki jih postavljajo tudi evropski normativi, enostavno tudi praktično ni možno več prelagati tega bremena na prihodnje generacije. Konec je tega, denarja ni. Če mi s temi posegi, ki so relativno majhni, so pa številni - 39 zakonov spreminjamo s tem varčevalnim paketom - če tega ne naredimo zdaj, bo konec leta zmanjkalo vsega. Ne bo plač, ne bo denarja za normalno obratovanje bolnišnic, šol in tako naprej in tega si kot družba ne moremo privoščiti, zato je zdaj res veliko ne mizi in tisti, ki se igrajo s to referendumsko pobudo za ta zakon, v bistvu izvajajo pritisk na socialno državo. Mi s temi ukrepi dejansko branimo socialno državo, ne pa jo rušimo.

Če to ne bo sprejeto, potem bo dejansko ogrožena ravno socialna država in revni ljudje, ne tisti, ki so bogati. Tu ima gospod Pahor prav. Padec teh ukrepov bo najbolj prizadel revne, tiste, ki jih imajo vsi, ki to ustavljajo, vedno v ospredju, v resnici delajo pa za neke druge.

BORIS CIPOT: Eni imajo zelo preproste rešitve, pingvinske, DDV povišaš pa je stvar rešena?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tudi to ne bo možno, če ta zakon pade. Tudi DDVja ne bo možno povečati eno leto, tudi te zasilne rešitve ne bo na voljo, ker je ta že implementirana v tem zakonu.

BORIS CIPOT: Deležniki v Ekonomsko-socialnem svetu so, razen, bom rekel, nekaterih sindikatov, zelo jasno in glasno podprli vaše ukrepe, od konec koncev prvega človeka delodajalcev in tako dalje, obrtno podjetniške zbornice, torej imate v tem širšem gospodarskem prostoru podporo za svoje ukrepe, pa vendar ...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To mislim, da. Čeprav se mi zdi, da je največji dosežek teh sto dni, ki so sicer nek umeten okvir, največji dosežek za Slovenijo v tem času je nek začetek premika v miselnosti, katerega rezultat je ravno ta dogovor z 26 sindikati in delodajalci, vsemi na delodajalski strani, za te korake, najprej za ta pospešek investicijam, ki smo ga sprejeli v aprilu. Potem za ta varčevalni ukrep, ki je nujen, da bomo sploh preživeli leto in za izhodišča za socialni sporazum, kjer smo tudi dosegli soglasje. Zdaj smo vsi, vse sindikalne centrale, celotna delodajalska stran in vlada, se pravi vsi trije partnerji v Ekonomsko-socialnem svetu, podpisali izhodišča za nov socialni sporazum, v okviru katerega se zastavi tudi tako imenovane strukturne reforme za naprej, brez katerih bodo te rešitve, ki smo jih zdaj sprejeli, zgolj pač začasni gasilski ukrep. Zdaj smo naredili morda deset odstotkov vsega dela, ki nas čaka. Smo pa na dobri poti, da naslednje korake uskladimo. Vendar bodo ti naslednji koraki smiselni samo, če bo ta temelj, ki smo ga s tem zakonom o uravnoteženju javnih financ postavili, obstal. Sicer ne bo temelja, na katerega bi sploh naprej zidali zgradbo.

BORIS CIPOT: Eden od teh korakov je verjetno tudi sprememba 90. člena ustave, ki govori o referendumih. Tudi tu ste dosegli soglasje vseh parlamentarnih strank?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, vzporedno s tem, ko se pač vlada trudi za doseganje sporazuma s socialnimi partnerji, se trudimo tudi za politično soglasje za tiste korake, ki so pač nujni, tudi za takšne, ki bi jih lahko koalicija sama sprejela, ker ima sama dovolj glasov, vendar pač želimo ravnati drugače, kot se je ravnalo v prejšnjem mandatu, ko so, ko je vladna stran povzela svoj lastni predlog o partnerstvu za razvoj. V teh treh mesecih mandata moje vlade smo že več časa namenili temu političnemu usklajevanju. Včeraj je bil šesti sestanek koordinacije parlamentarnih strank, več kot skupaj v prejšnjih letih. Enako smo v teh treh mesecih porabili več časa za pogajanja in dogovore s sindikalnimi partnerji, kot prej v celem mandatu. Tako da, toliko o avtoritarnem vodenju, mimogrede, neke vlade ali pa koalicije. In to je neke rezultate že dalo.

Še kakšno leto nazaj ali pa tudi nekaj mesecev nazaj bi si bilo nemogoče predstavljati, da bo vendarle večina sindikatov, med katerimi so tudi nekateri zelo radikalni, ki so že organizirali ne samo zdaj, ampak tudi leta 2010, stavko v javnem sektorju, da bodo vendarle pripravljene spoznati trenutek resnice in sodelovati pri teh korakih. To je bilo v veliki meri doseženo, in to je velik uspeh. Upam, da bo tudi politika sledila temu zgledu. Včeraj je prišlo do obetavnega dogovora ali pa premika v tej smeri, ko smo se dogovorili za to, da se referendumski zakonodaja oziroma sploh status referenduma v našem ustavnem redu racionalizira v tem smislu, da bo to dejansko najbolj demokratična oblika odločanja o ključnih stvarih, da pa to ne bo več instrument, ki ga je možno zlorabljati za zavlačevanje procedure, kar se zdaj dogaja. Upam, da bo ta dogovor zdržal, da se ne bo zgodilo tako kot z zlatim fiskalnim pravilom, kjer je bila Pozitivna Slovenija najprej tudi za, pa naslednjič tudi za, pa vehementne besede so bile izrečene s strani predsednika te stranke, ko pa je bilo treba glasovati, pa teh glasov v parlamentu ni bilo in so naenkrat spremenili mnenje. Upam, da bo tokrat obstalo na tem, da tisto, kar govorijo, tudi delajo.

BORIS CIPOT: V prvem mandatu ste prvo obiskali Pomurje. Zdaj ste imeli v tej regiji dva obiska prej, tudi Ormož, kolikor se spomnim. Je kakšna razlika pri vas, ko opazujete to pokrajino ob Muri, konec koncev vmes se je zgodil tudi stečaj Mure in tako dalje?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To, da pač ta pokrajina ni bila prva, kar se tiče obiska, je rezultat tega, da so tukaj številni problemi in kot sva prej ugotavljala, vlada je marsikaj delala v teh treh mesecih in vsak tak obisk mora biti pripravljen, tako da smo za začetek izbrali en del neke druge pokrajine, Ptujsko statistično regijo oziroma en del, za Prekmurje pa smo dali administraciji nekoliko več časa za priprave, tako da prihajamo z bolj natančno sliko gospodarske, socialne pa tudi siceršnje situacije v pokrajini tukaj ob Muri. Vlada bo na dopoldanski seji te podatke zelo natančno pretresla in iz tega potegnila zaključke, tako da vemo, približno, kaj srečujemo. Kar se pa razlik tiče, je seveda stanje, gledano na te statistične podatke tukaj slabše, kot je bilo ob našem zadnjem obisku. Takrat je pravzaprav bilo vse zelo optimistično, zaposlenost se je povečevala, investicije tudi, obdobje 2007 in 2008 je bila neka zlata doba razvoja v dosedanjem življenju mlade slovenske države, zdaj pa smo nekje blizu dna krize, to je drugačno vzdušje. Kljub temu pa so tudi tu nekateri razveseljujoči podatki, rast brezposelnosti se je očitno tukaj ustavila. Deloma zaradi ukrepov, ki so bili sprejeti tudi v prejšnjem mandatu, deloma pa tudi zato, ker je Avstrija sprostila trg dela in je kar nekaj Prekmurcev dobilo zaposlitev čez mejo.

BORIS CIPOT: Ne vem, ali je to zgolj slučajno, pa vendar. Prav na dan, ko prihaja vlada v Pomurje na obisk, je vodstvo Nafto Lendava poslalo ven skoraj dramatičen apel o tem, kako ji grozi stečaj in tako naprej, ker so banke, komercialne banke, ki so posodile hčerinski družbi Nafta Petrochem pa konec koncev sami matični družbi Nafta Lendava kar izdatne milijone za poslovanje, zdaj te banke ta denar zahtevajo nazaj. In prav danes je prišlo odprto pismo v javnost, kaj bo z Nafto Lendava, zdaj ko bo podpisana oziroma ustanovljena firma za Južni tok?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ta problem, ki tare Nafto Lendava, je ključen problem slovenskega gospodarstva, reče pa se mu prezadolženost. To, da banke terjajo denar nazaj, ki so ga posodile, ni nič nenavadnega. Nenavadno bi bilo, če tega ne bi počele. Vendar pa je seveda velik problem slovenskega gospodarstva, skoraj tretjina, v situaciji, ko ni sposoben vračati ali pa ko ni sposoben redno vračati svoje dolgove in tukaj morajo tudi banke presoditi, kaj je njihov ekonomski interes, ali reprogramirati ali preložiti vračanje in vseeno v nekoliko daljšem času dobiti nazaj ta sredstva, ali pa podjetja pahniti v stečaj, ko lahko dobijo zelo malo nazaj.

BORIS CIPOT: Gazproma Nafta ne zanima?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Z Gazpromom moramo dejansko dokončati ta projekt in potem so možni tudi nadaljnji dogovori. Bom tudi sam govoril drugič že v tem mandatu s predsednikom uprave Gazproma Millerjem in to opcijo smo že omenjali. Ampak, kot rečeno, najprej je treba postaviti temelj, potem pa če bomo zadovoljni s partnerstvom, tudi nadaljevati. Možnosti obstajajo. Tudi sicer moram reči, da je za razliko od tega, kar še vedno prevladuje v slovenski javnosti, ko se potencialne ruske investicije smatrajo za bolj tam drugorazredne, da so naše izkušnje dobre. Ena takšna velika investicija se je zgodila v prejšnjem mandatu, to je Slovenska industrija jekla, dobrih 10 dni nazaj sem bil na Koroškem, kjer je Metal Ravne odpiral nov del proizvodnje. Ruski partner je investiral 300 milijonov evrov v novo proizvodnjo, v poslovanje in Slovenska industrija jekla brez te investicije, brez te poslovne poteze, ki je bila sprejeta v prejšnjem mandatu, najbrž ne bi preživela krize, ki je bila tudi v tej branži leta 2009 izjemno huda, ali pa ne bi preživela krize brez nadaljnjih državnih pomoči, investicij davkoplačevalskega denarja ...

BORIS CIPOT: ...kot železnice in podobno...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA. Tudi že prej. Slovenski davkoplačevalci smo slovenske železarne že dvakrat prej s posebnimi zakoni sanirali in vse ostalo, tako da, kar se tega tiče, je ta vlada odprta, tudi za zdrave ruske investicije in zdrave investicije iz drugih okolij. Nismo omejeni samo na osrednjo soseščino.

BORIS CIPOT: Gospod predsednik, vem, da sem vam mudi naprej. Ob koncu bi samo želel, da kak bolj optimističen stavek rečeva, vem, da je letos bo dvo-odstotni ... nerazumljivo... v Sloveniji, kolikor sem zasledil podatke. Pa vendar, ali optimizem velja za leto 2013, 2014?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Leta 2009, ko je Slovenija doživela najhujši udarec krize, je bruto domači proizvod padel za skoraj 8 odstotkov, tudi lani smo imeli negativno rast. In tega trenda čez noč, ni čarobne formule. Vendar pa, vemo, kako so protikrizni ukrepi delovali v nekaterih drugih državah, ki so bile hitreje od nas v reakcijah, ki so bile uspešne, ki imajo danes zgledno gospodarsko rast, povečujejo zaposlovanje in tako naprej. In te dobre prakse skušamo posnemati, od prve seje vlade, prvega dne mandata, ko je vlada desetega februarja prisegla. Tako da, računamo na to, da bodo znaki oživljanja slovenskega gospodarstva, ki bodo prinesli tudi na nacionalnem nivoju pozitivne podatke o gospodarski rasti. Da se bo to zgodilo naslednje leto. Letos pa je pač potrebno počistiti in poiskati rezerve in na nek način čim hitreje vse te ukrepe sprejeti. Veliko dela nas še čaka. Marsikdo je mislil, da smo s tem paketom, da smo naredili vse, to pa je le 10 odstotkov posla ...

BORIS CIPOT: ...kondicije je dovolj...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ...seveda je kondicije dovolj. Dovolj je motivacije, dovolj je tudi znanja. Nenazadnje pol vlade je pravzaprav izkušene, nekateri med nami smo vodili tudi vlado v času predsedovanja, vemo tudi, kje kaj vprašati in tako dalje. Vse je odvisno od tega, ali bomo pravočasno spremenili okolje, ki blokira potrebne spremembe, od tega je odvisna usoda države, smer razvoja in tudi čas, v katerem se bo pojavilo zelenje na naši rasti.

BORIS CIPOT: Gospod predsednik, hvala za obisk in hvala tudi za povedano, vse dobro.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala tudi vam in še enkrat hvala za vabilo.